

РЕШЕНИЕ

№ 478

гр. Бургас, 31.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БУРГАС, III ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росен Д. Парашкевов

Членове: Калина Ст. Пенева
Радостина П. Иванова

при участието на секретаря Жанета Д. Граматикова
в присъствието на прокурора В. Ат. Г.
като разглежда докладваното от Калина Ст. Пенева Въззивно гражданско дело
№ 20232100500315 по описа за 2023 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс.

Подадена е **въззивна жалба** от Д. Б. Х. с ЕГН *****, чрез
пълномощника и съдебен адресат адв. Антон Фотев от АК-Бургас с посочен
съдебен адрес в гр.Бургас, ул.“Васил Левски“ № 27, ет.1, против **решение №
2949/22.12.2022 г. по гр. дело № 5127/2022 г. по описа на Районен
съд-Бургас**. С обжалваното решение е отхвърлена като неоснователна
претенцията на въззивника за осъждане на Прокуратура на Република
България, да му заплати сумата от 20 000 лева, представляваща обезщетение
за претърпени неимуществени вреди от образувано досъдебно производство
№ 56/2021 г. по описа на ОД на МВР - Бургас, ведно със законната лихва
върху главницата от датата на подаване на исковата молба - 04.08.2022 г. до
окончателното плащане на сумата. Изразява с е недоволство от така

постановеното съдебно решение, като неправилно, необосновано и постановено при нарушение на материалния закон. Въззивникът счита, че при правилно установена фактическа обстановка, съдът е направил неправилни правни изводи, че прокуратурата не следва да носи отговорност в случаите, при които няма повдигнато обвинение срещу конкретно лице. Навежда, че предпоставки за ангажиране на отговорността на правозащитните органи за обезщетяване на причинени вреди е налице и в случаите, когато ищецът не е бил привречен като обвиняем, цитира съдебна практика. Посочва, че наказателното производство е образувано по сигнал на служител от РУСО със съмнения за документна измама в пенсионно производство, по което той е разпитван в качеството на свидетел. Наказателното производство е прекратено от прокуратурата без да е привлечен като обвиняем, но въпреки това е изпитвал силен стрес, тъй като се е чувствал заподозрян. Сочи, че по образуваното досъдебно производство на физическите лица се вземат образци от подписа и ги разпитват дали лично са фалшифицирали документа или само са се възползвали от фалшивия документ. При тези действия счита, че съдът е следвало да приеме, че наказателното производство е водено именно срещу него и в периода на разследването последният е преживял описаните в исковата молба тревоги. Искане се отменя на решението и уважаване на претенцията. Претендира присъждане на направените в двете съдебни инстанции съдебни разноски. Направено е искане за допускане до разпит на двама свидетели от въззивния съд, но в откритото съдебно заседание искането е оттеглено.

В срок **не е постъпил отговор** на въззивната жалба от въззиваемата Прокуратура на Република България.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259 от ГПК, от легитимирано лице и е допустима.

Районният съд се е произнесъл по иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ.

В открито съдебно заседание въззивникът чрез процесуалния си представител поддържа изразеното становище, прави искане за уважаване на въззивната жалба и на предявения иск. Въззиваемият пледира за неоснователност на въззивната жалба. Прави искане за потвърждаване на обжалваното решение.

Бургаският окръжен съд, като взе предвид изложеното по-горе и събраните по делото доказателства, намира от фактическа и правна страна следното:

Производството пред Бургаския районен съд е образувано след приемането по компетентност на подадена до Административен съд-Бургас искова молба от Д. Б. Х., ЕГН ***** срещу Прокуратурата на Република България, за осъждане на ответника да заплати на ищеца **обезщетение за неимуществени вреди – душевни болки и страдания, които се твърди, че ищецът е претърпял поради воденото ДП № 56/2021 г. по описа на ОД на МВР – Бургас**, за което твърди, че е водено срещу него, като е било образувано на 15.02.2021 год. за престъпление по чл. 316, вр. чл. 308, ал. 1 от НК и е било прекратено с постановление на наблюдаващия прокурор поради това, че не е извършено престъпление. В исковата молба се твърди, че поради воденото срещу ищеца досъдебно производство, дори след прекратяването му /за което той не е бил уведомен/, за период от година и половина Х. е живял в стрес, бил е с блокирана процедура за отпускане на пенсия, пропуснал е една от последните възможности за реализиране на синдикалния и политически-организационния си опит. Твърди се, че преживеният стрес е причинил на ищеца проблеми със съня и болки в стомаха, обостряне на диабета и влошаване на общото му здравословно състояние. Сочи се, че съгласно цитирана практика на ВКС по дела от 2011 год., прокуратурата отговаря и в случаите, когато срещу пострадалия не е повдигнато обвинение, но е било образувано досъдебно производство и за лицето е било несъмнено, че се води именно срещу него. Твърди се, че макар да не е било повдигнато обвинение срещу ищеца, след подадения сигнал от служител на НОЙ до прокуратурата, преди и след образуването на досъдебно производство, той е бил „привикван“ на няколко пъти като свидетел „и е заставен“ да дава показания срещу себе си, вземани са образци от подписа му и са му задавани въпроси за авторството на документа, във връзка с който е образувано досъдебното производство. Твърди се, че всъщност ищецът е разпитван като обвиняем без да са му разяснени правата по чл.122, ал.2 от НПК. Твърди се също, че досъдебното производство е продължило несъобразено дълго, като е можело да приключи без разпит на други свидетели и извършване на експертизи, само на базата на представените от ищеца писмени доказателства. Сочи се, че ищецът не е бил уведомен за

прекрътяването на досъдебното производство, поради което е продължил да живее в стрес до 13.06.2022 год., когато на неговия адвокат е позволено да се запознае със съдържанието на постановлението за прекрътяване, но не и с преписката по делото. Направено е искане ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца на соченото основание сумата от 20 000 лв., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба – 04.08.2022 год. до окончателното плащане. Ищецът е поддържал иска, представил е писмени доказателства.

С писмения отговор на ответника искът е оспорен по основание и размер. Твърди се липсата на основание за ангажиране на отговорността на прокуратурата по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, тъй като ищецът не е привлечен към наказателна отговорност, спрямо него не е било повдигнато обвинение, а по воденото досъдебно производство е имал само качеството на свидетел, което препятства ангажирането на обективната отговорност по ЗОДОВ. Твърди се също, че ищецът не е доказал претърпени вреди в пряка връзка с досъдебното производство. Сочи се, че отговорността на прокуратурата не би могла да бъде ангажирана за действия на НОИ. Претенцията е оспорена и като завишена по размер, тъй като претендираната сума не е съобразена с критериите за справедливост по чл.52 от ЗЗД. Направено е искане за отхвърляне на иска, евентуално – за определяне на обезщетение в по-нисък размер.

По правното основание на предявения иск:

Настоящият съд намира, че твърденията на ищеца в исковата молба, както и обстоятелствата на които той се позовава, **сочат на предявен иск по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ**. Не се споделя от настоящия съд възражението на ищеца изложено за първи път във въззивната му жалба, относно неточно определена от районния съд правна квалификация на предявения иск. Въззивният съд следи служебно за правилната правна квалификация на иска. Правната квалификация на предявения иск се определя от съда на базата на твърденията на ищеца в исковата молба, сочените в нея обстоятелства и направените искания. В исковата молба ищецът изрично е посочил, че търси защита срещу настоящия ответник като представител на държавата по специалния закон, изложени са обстоятелства и твърдения за наличието на хипотезата на чл.3, ал.1, т.2 от ЗОДОВ, като дори се е позовал на съдебна

практика относно това, че лицето срещу което е водено наказателно производство има право на защита по ЗОДОВ срещу прокуратурата, дори когато по отношение на него не е повдигнато обвинение. В обстоятелствената част на исковата молба се сочи, че обезщетение се търси за извършени спрямо ищеца действия от разследващите органи на МВР и прокуратурата по време на висящо досъдебно производство, като се твърди и неразумен срок през който е водено досъдебното производство, което ясно сочи, че търсената от ищеца защита следва да се квалифицира по специалния закон – ЗОДОВ, който изключва възможността за защита по общия ред по ЗЗД.

Предвид горното въззивният съд намира, че обжалваното решение като постановено от компетентен съд в рамките на правомощията му **е валидно**, а като постановено по допустим иск, при правилно определена правна квалификация – **е допустимо**.

На базата на събраните пред районния съд доказателства се установява следното от фактическа и правна страна :

От приложената преписка с вх. № 251000- 23146/2020 г. по описа на ОД на МВР – Бургас изх. № 14486/2020 год. по описа на РП-Бургас , е видно, че по сигнал на директора на ТП на НОИ-Бургас за извършено престъпление по чл.316, вр. чл.308, ал.1 от НК от лицето Д. Б. Х., поради съмнение за неистинност на осигурителния стаж за периода 28.02.1991 г. – 08.05.1994 г. на длъжност председател на СРС „Подкрепа“ – Бургас, описан в трудовата книжка на Д. Б. Х., ЕГН *****, **с постановление от 14.12.2020 год. на прокурор при РП-Бургас**, на осн. чл.145, ал.1, т.3 от ЗСВ, поради липсата на достатъчно данни по смисъла на чл.211 от НПК за образуване или започване на наказателно производство **е възложена проверка на Икономическа полиция при ОД на МВР-Бургас**. Съгласно чл. 145, ал.1, т.3 от ЗСВ при изпълнение на предвидените в закона функции прокурорът може да възлага на съответните органи при данни за престъпления или за незаконосъобразни актове и действия **да извършват проверки** и ревизии в определен от него срок, като му представят заключения, а при поискване - и всички материали. Видно от материалите по преписката и **в съответствие с правомощията на органите на МВР по чл.69, ал.1 и ал.2 от ЗМВР** ищецът е бил призован в служебно помещение и от него на 18.01.2021 год. са снети обяснения / л.11/. Изложените в обясненията факти не са такива, уличаващи ищеца в

извършване на престъпление. По преписката органите на МВР са извършили и други процесуални действия – снети обяснения от други лица, изискани и приложени документи, като след приключване на проверката, материалите са изпратени в РП-Бургас.

С постановление на прокурор при РП-Бургас от **15.02.2021 год.** е било образувано досъдебно производство по преписка № 56/2021 г. по описа на ОД на МВР – Бургас, вх.№14486/2020 год. по описа на РП-Бургас за това че „на 15.07.2020 г. пред директора на ТП на НОИ – Бургас съзнателно се ползвал от неистински документ-трудова книжка на името на Д. Б. Х., в частта в която е придаден вид, че от името на СРС“Подкрепа“ е удостоверен и вписан трудов стаж за периода от 28.02.1991 год. до 08.05.1994 год. на длъжност „Председател“, когато от него за самото съставяне не може да се търси наказателна отговорност. Престъпление по чл.316, вр. чл.308, ал.1 от НК.“**Съгласно изискванията на чл.214, ал.3 от НПК, в акта за образуване на досъдебно производство не са били посочени имената на лицето, за което има данни, че е извършило престъплението.**

По досъдебното производство спрямо ищеца са извършени следните процесуални действия:

Ищецът е разпитан като свидетел в досъдебното производство на 12.04.2021 год. и на 18.08.2021 год. /допусната грешка на отразената дата на протокола на л.87 - 12.04.2021 год., тъй като е бил призван да се яви на 18.08.2021 год. – л.85/. За разпита са съставени протоколи, които отговарят на изискванията на чл.128-130 от НПК, а от съдържанието на протоколите се установява, че е спазена разпоредбата на чл.139 от НПК, включително разяснени са задълженията и правата на ищеца в качеството му свидетел и обстоятелствата, при които може да не отговори и да откаже да свидетелства. Разпоредбата на чл.117 от НПК предвижда възможност всички факти, които допринасят за разкриване на обективната истина и които свидетелят е възприел лично, да могат да се установяват със свидетелски показания.

Противно на твърденията на ищеца, няма данни при разпита той да е третиран като обвиняем или органите на досъдебното производство да са допуснали нарушение на закона при поставяне на въпросите.

С протокол за доброволно предаване от 23.04.2021 год. **в производството са приобщени документи предадени доброволно от**

ищеца. Тези действия са в съответствие с правомощията на разследващите органи съгласно чл.109, чл.110 и чл.159 от НПК за събиране на доказателства, които могат да послужат за изясняване на обстоятелствата по делото и задълженията на всички учреждения, юридически лица, длъжностни лица и граждани да запазят и предадат намиращите се у тях предмети, книжа, компютърни информационни данни и други данни, които могат да имат значение за делото. Това действие също е разрешено от закона, като е извършено по предвидения в закона ред и е надлежно обективизирано от разследващите органи.

Съгласно протокол от 18.06.2021 год., във връзка с работата на допусната по досъдебното производство експертиза, **от ищеца са взети образци от подпис за сравнително изследване.** В протокола е отразено, **че образците от подпис са предоставени доброволно от ищеца.** Събирането на образци от подписа на свидетели е в съответствие с разпоредбата на чл.146, ал.2 от НПК и също е надлежно обективизирано.

По преписката няма данни, както при проверката от органите на МВР, така и в досъдебното производство, спрямо ищеца да са били извършвани каквито и да е принудителни действия.

С влязло в сила постановление от **14.01.2022 г.** на прокурор при РП-Бургас, досъдебното производство № 56/2021 г. по описа на ОД на МВР – Бургас, вх.№14486/2020 год. по описа на РП-Бургас **е прекратено поради неустановена съставомерност на деянието по чл. 316 във вр. с чл. 308, ал. 1 НК.**

От горното се установява, че всички предприети спрямо ищеца процесуални действия са допустими по закон, като при извършването им са спазени процесуалните норми по ЗМВР и НПК относно предписанията за ред и начин на извършването им, като действията са надлежно обективизирани в нарочни протоколи. Правната характеристика на описаните по-горе действия не сочат такива извършени спрямо обвиняем, поради което **твърденията на ищеца, че той фактически е имал такова качество в досъдебното производство не може да бъде споделено.**

Съгласно разпоредбата на чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ държавата отговаря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата или съда, **при обвинение** в извършване на престъпление, **ако лицето бъде**

оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че **наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано.** Обезщетение се присъжда само ако се установи кумулативно наличие на визираните предпоставки.

Основният въпрос, който се поставя за разглеждане пред настоящия съд е може ли да се ангажира отговорността на държавата /в случая чрез процесуалния субституент-прокуратурата/, когато е било образувано досъдебно производство за престъпление, което е било прекратено, спрямо лице по отношение на което не е било повдигнато обвинение, но спрямо него по досъдебното производство са извършвани други допустими от закона процесуални следствени действия – разпитван е като свидетел, вземани са му образци от подписите и са приобщавани документи представени от него.

По горния въпрос настоящият съд **се придържа към разясненията по актуалната към момента съдебна практика**, като намира практиката на ВКС от 2012 год. цитирана от ищеца в исковата молба за неприложима поради настъпилите промени в законодателството след постановяването ѝ относно вече несъществуващите в процесуалния закон фигури на „улично лице“ и „заподозрян“.

Съгласно разясненията дадени от наказателния съд с Решение № 86 от 22.07.2022 г. на ВКС по н. д. № 348/2022 г., III н. о., НК, „не съществува знак за равенство между образуването на наказателното производство и привличането към наказателна отговорност по смисъла на чл.219 от НПК. Наказателното производство се образува за разследване и доказване на престъпление, а не срещу определено лице, докато в качеството на обвиняем може да бъде привлечен само конкретен субект, чиято самоличност е известна на органите на досъдебното производство. **Понастоящем това принципно положение е изрично закрепено в чл. 214, ал. 3 от НПК, съгласно който в акта за образуване на досъдебно производство по ал. 1 и 2 не се посочват имената на лицето, за което има данни, че е извършило престъплението, но и преди приемането на цитираната разпоредба законът не предвиждаше изискване извършителят на престъплението да е известен**

като условие за валидност на образуваното наказателно производство. В същия смисъл е Решение № 14/1999 г. на Конституционния съд на Република България – „... Образуването на предварителното производство и повдигането и изменението на обвинението в хода на предварителното разследване предшестват сезирането на съда за търсене на наказателна отговорност. Те са процесуални действия, които се извършват в досъдебната фаза, **където посредством събирането на необходимите доказателства се изяснява и решава въпросът дали има основание за повдигане на обвинение пред съда.** С първото от тях действително, както е отразено и в искането, се поставя началото на наказателното производство. За да се пристъпи към него обаче не са нужни никакви данни за лицата, които са извършили престъплението (чл. 190, ал. 2 НПК), задължение за вписването на такива данни в съответното постановление не съществува... ". Аргумент в подкрепа на този извод може да бъде открит и в чл. 243, ал. 4 от НПК, регламентиращ кръга от лица, които са легитимирани да атакуват постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство – **сред тях е обвиняемият, но не и лицето, срещу което е образувано наказателното производство.** Правата по чл. 55 от НПК и по глава тридесета "а" от НПК също се отнасят до лице, придобило качеството на обвиняем, а не и до лице, което е вписано в акта за образуване на наказателното производство. На следващо място, не бива да се забравя, **че досъдебното производство има подготвителен характер.** То е „производство за прокурора“ и основната му задача е не да се реши делото по същество, а да се **съберат и проверят доказателствените материали, необходими за изготвяне на обвинителен акт и повдигане на обвинение пред съда...**“

Изложените по делото факти, обстоятелства и разясненията на наказателния съд по цитираното съдебно решение дават основание на настоящия съд да приеме, че извършените в процесното досъдебно производство процесуални действия, включително спрямо ищеца, са били насочени към изясняване на въпроса дали има основание за повдигане на обвинение. В случая тези действия съответстват на възможностите, правомощията и задълженията предоставени от закона на разследващите органи, поради което **не може да се приеме, че е налице тяхно деликтно поведение – такова в нарушение на закона,** за което да бъде ангажирана отговорността на държавата за вреди.

По спорните в настоящото дело въпроси, с Решение № 50047 от 10.03.2023 г. на ВКС по гр. д. № 3092/2022 г., IV г. о., ГК, при отговор на въпроса, следва ли да се счита в хипотезата на чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 2 ЗОДОВ за главна предпоставка, обуславяща нейната съставомерност, наличието на образувано срещу ищеца наказателно производство, прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, **е прието следното:**

„Обвинението в извършване на престъпление се осъществява чрез привличане на физическото лице-страна по наказателноправното отношение, в качеството му на обвиняем, за извършено от него престъпление при условията и по реда, предвидени в този кодекс /чл. 54 НПК/, с цел реализиране на наказателната му отговорност. **С привличането на обвиняем, се формулира обвинението и се конституира фигурата на обвиняемия.** В хода на разследването се привлича обвиняем, а след приключването му се повдига обвинение с обвинителен акт. Образоването на наказателния процес и привличането на обвиняем в хода на разследването предшестват сезирането на съда за търсене на наказателна отговорност. Това са процесуални действия, които се извършват на досъдебна фаза, където се изяснява и решава въпросът за повдигане на обвинение пред съда с искане за търсене на наказателна отговорност. Привличането на обвиняем не води задължително до изготвянето и внасянето в съда на обвинителен акт, тъй като производството може да бъде прекратено на посочените в НПК основания. С прекратяване на производството се прекратява и обвинението срещу лицето, привлечено като обвиняем, както и всички мерки за процесуална принуда, постановени срещу него. В случаите, в който образуваното наказателно производство е прекратено поради това, че деянието не е извършено от обвиненото в извършването му лице или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано, обвинението в извършване на престъпление, осъществено чрез привличане на физическото лице в качеството му на обвиняем, е незаконно. Неоснователността на претенцията на държавата, насочена към реализиране на наказателната отговорност на привлеченото като обвиняем лице, води до незаконност на предприетите с оглед на нейното реализиране процесуални действия, респ. до възстановяване на състоянието, което би било налице, ако

не бяха нарушени изискванията на закона, чрез обезщетяване на всички имуществени и неимуществени вреди в причинна връзка с незаконната дейност. Едва след привличането на едно лице като обвиняем **по отношение на него могат да се предприемат мерки за процесуална принуда, предвидени за обвиняемия в НПК, с които да му бъдат причинени вреди, които да бъдат поправени по реда на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ.** Само лице, което е привлечено в качеството си на обвиняем може да бъде оправдано, наказателното производство срещу него да бъде прекратено, погасено по давност или амнистирано. **Ето защо и само привлеченото като обвиняем лице, а не и останалите субекти на наказателнопроцесуалните отношения, може да претендира обезщетение за претърпени вреди от незаконна дейност на правозащитните органи по см. на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ.** В този смисъл е и обсъдената в т. 7 на ТР № 3/2005 г. на ОСГК на ВКС хипотеза на прекратяване на наказателното производство поради недоказаност на обвинението, в който случай се приема, че основанийето за прекратяване е необоснованост на валидно повдигнатото и предявено обвинение, което не е подкрепено от събраните по делото доказателства и затова, когато наказателното производство е прекратено поради недоказаност на обвинението, основанийето за обезщетяване на вреди по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ е, че деянието не е извършено от лицето. Трайно в съдебната практика се приема, че предвид аналогичните процесуални качества между обвиняем /чл. 207/ и уличен /чл. 409, чл. 410 по см. на НПК /отм., ДВ., бр. 86/28.10.2005 г., в сила от 29.0.2006 г./, разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ е приложима по аналогия и по отношение **на уличеното лице, в случаите, когато се провежда полицейско производство.** Независимо от спецификата на полицейското производство относно започването му, органът и качеството на уличеното лице, срещу което не се повдига обвинение от дознателя, а евентуално след приключването му- от прокурора с внасяне на делото в съда, то по същността си същото представлява наказателно преследване за определено престъпление, в което лицето е уличено. Затова и при прекратяването му поради това, че деянието, в което лицето е уличено, не съставлява престъпление, се покрива хипотезата на чл. 2, т. 2, предл. 2 ЗОДОВ. Сега действащия НПК /ДВ., бр. 86/28.10.2005 г., в сила от 29.04.2006 г./ **обаче изостави фигурите на "заподозрян" и "уличен", като остави само тази на обвиняемия.** В обобщение следва да се приеме, че в

хипотезата на чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 2 ЗОДОВ главна предпоставка, обуславяща нейната съставомерност, е **наличието на образувано срещу ищеца /привлечен като обвиняем/ наказателно производство прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление....** Държавата в лицето на Прокуратурата не следва да носи отговорност за вреди поради липсата на образувано срещу ищцата наказателно производство чрез повдигане на обвинение за извършено от нея престъпление. В случая, по процесното досъдебно производство № 67/2016 г., образувано при действието на НПК /Дв., бр. 86/2005 г., в сила от 29.04.2006 г. /срещу неизвестен извършител, З. Д. не е привлечена в качеството си на обвиняем за извършено престъпление, не е разпитвана в качеството на обвиняем и срещу нея не са били вземани мерки за неотклонение като обвиняем. В дознанието ищцата е имала само качеството на свидетел. Свидетелстването е граждански дълг - призованият като свидетел е задължен да се яви, а ако извън законоустановените случаи откаже да свидетелства, се наказва с глоба. Свидетелят има определени права и задължения и се ползва с предвидената в НПК защита. Той е субект на наказателно-процесуални отношения, **но е извън кръга на субектите на наказателния процес и не е страна в процеса, какъвто е обвиняемия.** За разлика от лицето привлечено в качеството си на обвиняем, свидетелят не осъществява основна процесуална функция, като процесуалната му роля се ограничава до това-да даде показания относно непосредствените си възприятия, с което да подпомогне разкриването на обективната истина по делото, **поради което и прилагането по аналогия на разпоредбата на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ по отношение на разпитаното в качеството му на свидетел лице в наказателния процес, е невъзможно.** Обратното би било в противоречие с процесуалната роля на свидетеля, а и би довело до **невъзможност за събиране и проверка на доказателствения материал и установяване на обективната истина по делото,** като би осуетило и подготовката на обвинението, с оглед изясняване на предпоставките за повдигането му пред правораздавателния орган, чрез съставяне на обвинителен акт и внасянето му в съда.“

Споделяйки изложеното по-горе в цитираните решения на ВКС, настоящият съд приема, че в случая не са налице всички предпоставки по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ за ангажиране на отговорността на ответника, **тъй**

като спрямо ищеца по делото не е било повдигнато обвинение за извършено престъпление, а извършените по досъдебното производство спрямо него процесуални действия са в съответствие с правомощията на разследващите органи по ЗМРВ и НПК, като попадат извън сочената хипотеза по ЗОДОВ и не могат да бъдат квалифицирани като деликтно поведение – т.е. такова, нарушаващо закона. Отговорността на държавата по ЗОДОВ е обективна, но тя е обусловена от незаконосъобразни действия на нейните органи и ако такива действия не са извършени, не би могла да бъде ангажирана. Освен всичко друго, липсват данни в досъдебното производство спрямо ищеца да е използвана принуда или натиск от страна на разследващите органи.

Не може да бъде споделено и твърдението на ищеца, че продължителността на досъдебното производство от 11 месеца е неразумно дълъг срок. От приложените материали се установява, че досъдебното производство е обединило две преписки /в.ж. постановление от 09.06.2021 год. на прокурор при РП-Бургас-л.6/, като извършените процесуални действия за разпит на множество свидетели, изискване и приобщаване на писмени доказателства, изискване на експертни оценки, са били необходими и обосновани с оглед предмета на проверката, която е следвало да извършат разследващите органи.

Настоящият съд не намира неяснота и противоречие с правото на ПЕС, поради което не счита за нужно да отправя преюдициално запитване. Такова противоречие с конкретна норма от правото на ПЕС не се сочи и от въззивника. Не е налице и противоречие с ЕКПЧ, като и в този смисъл въззивникът не сочи нарушение на конкретна разпоредба.

Предявеният иск е неоснователен и следва да бъде отхвърлен, поради липсата на всички изискуеми от закона предпоставки за уважаването му.

Ето защо, като е стигнал до извод за неоснователност на предявения иск и го е отхвърлил, Бургаският районен съд е постановил **правилно решение**, което следва да бъде **потвърдено** от настоящия съд.

Мотивиран от горното, Бургаският окръжен съд,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 2949/22.12.2022 год. по гр. дело № 5127/2022 год. по описа на Р айонен съд-Бургас.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния касационен съд с касационна жалба, в едномесечен срок от връчването на препис от него на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____